

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal
telefon száma 124.Feladó szerkesztő Dr. Kiss Pál.
FELADÁS KÉRÉSKÉNT TELEFON-SZÁMA: 88.Szerkesztőség és kiadóhivatal
Dessowly-tér 7. szám alatt

Hirdetéseket díjazás szerint közlünk

A makói ipartestületről.

Makó, március 26.

A makói ipartestület hát végre nagy nehezen s mérsékelt érdeklődés mellett megtarthatta éves közgyűlését e napokban, miután előzőleg azt hirdették, hogy tekintet nélkül a megjelenendők számára a közgyűlés meg fog tartatni.

A makói iparosokon végtelenül csodálkozunk, hogy ugyszóiván kölével kell őket fogdosni közgyűlési résztvevőket akkor, midőn saját testületi ügyéről van szó.

A makói ipartestület pedig megérdemelné, hogy a makói iparosok a legfokozottabb érdeklődéssel viseltessenek iránta, mert ez egy szerszind a saját érdekük s mert a feladatok, melyeket a törvény szelleme az ipartestületek működéséhez írt, igen fontosak. Felügyelet a tanoncviznyokra, gondoskodás az ipariskolák létesítéséről, fenntartásáról, szakszerű felügyeletéről, az önszegély alapján saját tagjainak agkori biztosítása, különféle önszegélyző egyesületek létesítése, kiállítások, tanfolyamok, felolvasások rendezése, szakkönyvtárak, szaklapok létesítése stb. volnának hivatala az ipartestület jelentőségét emelni. Az ipartestület gondoskodásának tárgyát kell képeznie, hogy az iparosok és segédek között rendezett viszonyok álljanak fenn, hogy a tanoncok ügye rendeztesék, hogy az iparosok és tanoncok, vagy segédek között felmerülő surlódások és vitás kérdések elintézésére békéltető működés biztosítsassék, hogy az iparosok érdekei szövetkezetek alakítása által előmozdítsassék, hogy a hatóságok az iparügy tekintetében kellőleg tájékoztsassanak.

A törvény intenciója szerint az ipartestület célja kétfős, általános és gyakorlati értékű, a melyek közül természetesen a gyakorlati cél a legfontosabb, de amit azonban — sajnos — legtöbbsnyire elhanyagolnak.

Az ipartestület ma ugyszóiván csak a testületi adminisztrációs ténykedésre szorítkozik, a gazdasági és gyakorlati érdekek azonban a legkevésbé mozdittnak elő. Pedig a törvény szelleme és intenciója sok közhasznú intézmény létesítését teszi lehetővé az

ipartestületeknek. Ilyenek például nyugdíj egyesület, rokkant egyesület, segítő, temetkező egyesület, könyvtár, olvasókör, inas, segédmunkakiállítás, munkásfogadó, munkaközvetítő, szövetkezet, közös műhely, árucarnok, továbbképző tanfolyamok, inasolthoz stb. Mindezekből azonban alig van valami az ipartestület kebelében.

Mindössze a munkásszálló létesítését mondta ki a legutóbbi közgyűlés Bittó Gyula indítványára.

De hol vannak a többi felsorolt intézmények s működések, melyekből a makói iparosság azt látná, hogy az ipartestület nem csak adminisztratív, de él a makói iparosokért.

A makói ipartestület vezetőségét okolni ezen dolgok hiányáért nem volna igazságos eljárás. Kétségtelen, hogy a vezetőségben meg volna a hajlandóság, hogy az ipartestület kebelébe új életet, pezsgést vigyen, azonban ugylátszik a makói iparosok véghetetlen közönye kedvezeníti el a vezetőséget minden egészséges kezdeményezéstől.

A makói ipartestületnek pedig igen pezsgő életet kéne teremteni az iparosok körében s olyan hivatást betölteni, hogy az a makói iparnak erős véra lenne, mert a makói iparosok közönye jhovatovább oda fogja súlyosítani ezt a jobb sorsra s fontos szereplésre hivatott intézményt, hogy a makói mesterek csak annyiban fognak róla tudomást venni, hogy tagdíjat kell fizetni.

Makói iparosainak azonban ezt nem szabad bevárni. Fejlesztienők kell e szép intézményt, hogy az nemcsak erős véra, de büszkesége legyen a makói iparnak a közvetve Makó városnak.

A. K.

MI ÚJSÁG A POLITIKÁBAN.

Uj ágyuk kellene a hadvezetőségnek. — Romániában mozgósítás készül.

A hadvezetőség a külföld szeretlen fegyverkezésének hatása alatt elhatározza, hogy a tábortarackezredeknek új ágyukkal való felszerelését még ebben az esztendő-

ben keresztülviszi. Tervének megvalósításaképpen már a jövő hónapban megkezdik a legújabb rendszerű tábortarackok kipróbálását. A kísérletekhez a bécsi arzenal, a Skoda-gyár és a düsseldorfi Ehrhardt ágyugyár szolgáltatott modelleket.

Valószínű azonban, hogy a hadvezetőség a Skoda-gyárat fogja a szállítással megbizni, mert ennek a modellje a legmodernebb. A Skoda-féle tábortarackok visszafutó csövű acélágyuk, amelyeket a legújabb rendszerű „vizierlinie“-vel és védőpáncélokkal szereltek fel. Teljesíthetőségük a mostani ágyukét ötven százalékkal felülmulják.

Körülbelül 2000 ágyu és a hozzá szükséges munició szállításáról van szó. Ennek a költsége körülbelül 150 millió koronát tesz ki. Ennek az összegnek egy része már benne van a delegációk által megszavazott póthitelekben, a másik részét pedig az áprilisban összeülő delegációk elé terjesztik szintén póthitelek formájában.

A bukaresti lapok ma azt jelentik, hogy a román hadsereg új mozgósítás előtt áll. Ilyen formában a hír ugyan nem igaz, de tény, hogy a hadügyminiszterium messzemenő intézkedéseket tett egy közelálló mozgósítás előkészítésére. A tartalékos tisztakat értesítették, hogy címeiket pontosan közöljék a hadvezetőséggel. A múlt héten a hadügyminiszterium behívta az 1897—1911. évfolyamok tartalékosait. Az ország belsejében dobszóval hirdették ki a behívást.

Hivatalos helyről szerzett értesülésünk szerint a román hadseregben most nagy reformmunka megy végbe. Háboru esetére két hadseregbe osztják Románia katonai erejét és a két hadsereg vezérévé Culceaz és Jarka vezérkari tábortonokokat fogják kinevezni.

Románia hadi mozgólódásait különös figyelemmel szemléli az osztrák-magyar monarchia és nem lehetetlen, hogy Románia harci készülődése irányító hatással lesz az európai békére.

— Hivatalos pecsétet kapnak a hatósági orvosok. Az alispáni hivatalhoz nemrég érkezett meg a belügyminiszter azon körleirata, mely a községi és körorvosoknak hivatalos pecséttel való ellátását elrendelte f. évi május hó 1-től kezdődőleg.

A közös költségek szaporítása.

Kész a közös költségvetés.

A közös hadügyi költségvetés már kész és nyomdában vannak a delegációk elé terjesztendő javaslatok. A rendes és a rendkívüli költségek a közös hadügyminiszterium költségvetésében jelentékeny tételekkel emelkednek. 1914. első felére rendes költségek címén 234.2 millió korona szerepel a költségvetésben, tehát 36.9 millióval több, mint 1913. második felében. Ebből 24.9 millió csak 1914. első felére szól, tehát nem állandó megterhelés és 11.9 millió korona az az összeg, amely mint tényleges többletbevételek jöhet számba. Ehhez az összeghez járul további 9.2 millió korona, mint az egész évi szükséglet kiegészítése, úgy hogy az évi emelkedés 21 millió korona.

Ebből a 21 millióból többek között az 1912. évi hadügyi reform keresztülvitélének költségére 9.6 millió korona esik, a többi tulkiadásai az egyes csapattestek általános kiadásainak szaporodása, a tisztviselés és a továbbbízolgaló állások javadalmazása okozza. Az újjonnan felállított tisztviselők municióját megfelelően fölemelték 300-ról 400 lövére s ezzel kapcsolatosan a tábortarackok cöllovési gyakorlatai 2.06 millió koronával többet igényelnek, amiből 1914. első felére csak 220.000 koronát állított a költségvetésbe a hadvezetőség.

Az 1914. év első felének rendes kiadásai között 12.2 millió koronával szerepelnek a véderőreform megvalósításának költségei. A közös költségvetés rendes kiadásai összesen 56.4 millió korona emelkedést tüntetnek fel, a miből természetesen a legnagyobb rész a hadügyi kiadásokra esik. A kvóta szerint Ausztria a szaporodásból 35.9 milliót, Magyarország pedig 20.5 millió koronát tartozik viselni.

Az összes közös rendkívüli költségek emelkedése 95 millió korona, amelynek legnagyobb része természetesen szintén hadügyi költségekre jut. Ausztria ebből 60.4 milliót, Magyarország pedig 34.6 millió koronát fedez. A legújabb hadügyi reformok a

Tisztelettel értesitem Makó város és vidéke nagyérdemű közönségét, hogy

május hó 1-éig készpénzfizetés mellett

10% pénziári engedményt nyujtok.

üzletem átalakítása miatt

Urbán István

rőtös- és divatáru kereskedő.

rendkívüli költségekben 25.3 millió koronás tétellel szerepelnek. A mi a tengerészetet illeti, a legközelebbi delegációk elé fognak kerülni a megfelelő javaslatok a Dreadnought-osztály és a cirkáló-osztály hajóinak építéséről a melynek költségeit a hadvezetőség öt évre osztja föl. Az 1914. és 1915. félévi költségvetésekben ez a költség aránylag kis összeggel szerepel. A 25.000 tonnás Dreadnoughtok/ mindegyike hozzávetőlegesen 70 millió koronába fog kerülni.

Okvetlenkedik a szegényházi élmező.

Meddig türi még ezeket a város?

Makóvárosának ugyszólván csak egyetlen humánus intézete van. Ez a szegénymenház. E körül azonban annyi a baj, hogy nincs hónap, melyben egyszer-kétszer ne volnánk kénytelenek szellőztetni a szegénymenházi boltrányos dolgokat.

E boltrányos dolgoknak tulajdonképeni elkövetője pedig nem más, mint a szegénymenház élmezője: Rankl János, ki a várossal kötött szerződése dacára kötelességének egyáltalában meg nem felel. Különben Rankl János a marosi fürdő bérletje is és a bérlettel a fürdőilletőleg is tömérdek a baj. Ha aztán a városi tanács valamire felhívja a város dupla bérletjét, az oda se hederít a felhívásnak, hanem úgy tesz, mintha a város az ő alárendeltje volna. Szerződése által előírt kötelességeinek a felhívások dacára soha sem tesz eleget.

Most ismét a szegénymenházi élmező körül van Rankl János-al baj. Nem elég, hogy mulkor a vizsgálat már megállapította, hogy Rankl a szegénymenház élmezőjét nem a szegénymenházban, hanem odahaza, saját lakásán készíti el, így a menházi ápolók kihűlt és nem megfelelő ételeket kapnak. Ma az újabb vizsgálat újabb vizsgálásoknak jött a nyomára.

Megállapítást nyert ugyanis, hogy a szegénymenházi ápolók 112 dekagram kenyér helyett csak 106 dekagram kenyeret kapnak, vagyis így Rankl János naponta 4 kilo, havonta pedig 120 kiló kenyeret von el a város szegényeitől, ami annyit jelent, hogy a szegénymenházi élmező évenként csak kenyérben 432 korona értékkel ad kevesebbet, mint szerződésileg magát kötelezte.

Az újabb vizsgálat még ugyan nem tudott mindenre rájönni, de azt is megállapították már, hogy Rankl a tojást feltört állapotban viszi a szegénymenházba. A szerződés természetesen előírja a napi tojás mennyiségét is. Már pedig a feltört tojásokból az ellenőrzést teljesítő közeg nem tudja megállapítani, hogy az élmező megfelelő a szerződésbeli kötelességének. A tojásoknak feltört, jobban mondva folyadékos állapotban szállítása inkább azt igazolja, hogy az élmező a tojásokból is csórészol és magának jogtalan hasznot biztosít.

Rankl János visszaéléseivel mai ülésében is foglalkozott a városi tanács és utasította Pákh Kálmán gazdasági szaktanácsost, hogy az élmező által elvont költséget mindig szerezzék be Rankl óvadékának a terhére. Jól

van. Azonban azt az általános igazságot bátorkodjuk megkockáztatni, hogy a házi tolvaj ellen bajos védekezni. És ha védekezni akarna a város ez ellen, akkor a gazdasági szaktanácsosnak kint kellene lakni a szegénymenházban és állandóan az ellenőrzést kellene gyakorolni. Miután ez lehetetlen, mi engedelmessé a humanizmus törvényének, azt tarjuk kívánatosnak, mit a tanács néhány tagja már ma is hangoztatott, hogy előterjesztést kell tenni a közgyűlésnek a Ranklval kötött szerződés felbontása fránt, mert nem szabad, hogy az élmező a várossal pacakázzék és a humanizmus parancsolja, hogy a szegényház élmezője becsületesebb emberre bízassék.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár. Március 26. péntek Róm. kath. Gábor főa. Protestáns Gábor főa. Görög orosz március 11. Szofron Nap kel. 5 óra 58 perokor, nyugszik 6 óra 16 perokor.

Időjárás. A budapesti meteorológiai jelentése szerint a következő: Nyugaton a gyengülése várható. Sürgönyprognózis: Nyugaton enyhe. Déli hőmérséklet — 9-6C.

— Az üzleti záróra a vidéken. A múlt év augusztusában életbe lépett záróra törvény tudvalevőleg csak a fővárosra és néhány szomszédos községre nézve tartalmaz imperatív rendelkezéseket. A vidéket illetőleg a törvény felhatalmazza a városokat és a megyéket, hogy az illetékes kereskedelmi kamara meghallgatása után az üzleti záróra tárgyában egységes szabályrendeletet készítsenek. Azóta több ilyen szabályrendelet terjesztett fel a kereskedelmi miniszterhez, a ki azonban egyet sem hagyott jóvá, miután azokban formai és meritórikus hibák találtak. Mint a Magyar Kereskedők Lapja írja, az alkalmazottak szolgálati viszonyáról szóló törvényjavaslatban, mely nemsokára közzé fog télelni, az üzleti záróra egy a fővárosra, mint a vidékre nézve újabb fog szabályoztatni.

— Aszfalttal veszik körül a Kossuth parkot. A városi tanács mai ülésén Pekanovics Dániel városi főmérnök indítványára kimondta, hogy a Kossuth parkot aszfalt burkolattal veszi körül.

— Nem voltak megfelelőek az óvodák tervai. Makóváros képviselőtestülete, mint ismeretes, négy új óvodának építését határozta. Az erre vonatkozó tervezet és költségvetéseket el is készítette, de azokat az államépítészeti hivatal megfelelőeknek nem találta, miért is a tanács mai ülésében elhatározta, hogy új terveket készítet.

— Egy makói cigánylegény öngyilkos kísérlete. A makói cigánysoron ma nagy lótas-futás volt. Egy elkezeredett cigánylegény öngyilkosságot kísérelt meg. Farkas Péter hangszerhordó, kit közönségesen Sancinak neveznek, a szerencsétlen apa, kinek fia megutálta az életet. Régi gyomorhaj kinozta a szegény fiatalembert, a ki kínzó betegségétől megszabadulandó a neki írt orvosságot egyszerre felhajtotta az egész üveggel. A hatás persze nem maradt el s a cigánylegény eszméletlenül esett össze. A megriadt

hozzátartozók rögtön orvost hívtak, aki kimosta az életunt fiatal-ember gyomrát, aki monten jobbanlelt. A rendőrség embereinek megis fogadta Sanci fia, hogy ezentul csak kanaiaként szedi be a mérget s nem egyszerre.

— A makói dalárda segélye. Régebben Makóváros képviselőtestülete akként határozott, hogy a dalárdát évenként 200 koronával segélyezi. E 200 koronát a városi tanács mai ülésében utalványozta ki a dalárda részére.

— A csokonai-utca kövezése. A napokban megirtuk, hogy a város a Csokonai-utcat villanyvilágítással látta el. Minthogy az uca ki-kövezését a vármegye vállalta magára, a városi tanács mai üléséből kifolyólag megsürgette a meggyen ezen utcának kikövezését.

— Olcsóbb lett a gyógyszer. A belügyminiszterium most kiadott rendeletében új gyógyszerárakat léptetett életbe. Körülbelül 345 szernek változott meg az ára és 149 gyógyszer ára csökkent, 149-é pedig növekedett. Az előző évi gyógyszerárakban csak 107 árváltozás volt. A gyógyszerek közül a morphiom, ópium ára csökkent, ugyszintén az idegesség ellen közhasználatnak örvendő bromnak az ára is, épujg olcsóbbak lettek a chinin-készítmények, drágább lett a sokat használt jód, még pedig 10 gramnál 30 fillér a drágulás. A rózsajaj, melyet ugyan gyógyszernek nevezni nem lehet, szintén megdrágult és pedig minden gramja 2 korona 40 fillérrel. A kötszerek közül lenyegtelenül emelkedni fog az ára a gyapainak, ellenben olcsóbb lesz a vegytisztító-géz és a szublimát-géz.

— Árlejts a városnál. A Báló-féle vígidő átalakítására vonatkozólag ma tartották meg az árlejtsét a városnál. A munkálatot Börsök és Horváth vállalkozók, mint legelőszőbb ajánlatot tevők nyerték el.

— Az ipariskola segélye. A vallás és közoktatásügyi miniszter arról értesítette ma Makóváros polgármesteri hivatalát, hogy a makói ipariskola céljaira 120 korona pótszegélyt utalványozott ki.

Felhívás. A makói szociáldemokrata munkásnők folyó hó 28 an este fél 8 órakor a Megyeház-utca 16. szám alatt levő „Munkás Otthon”-ban (volt csendőrlatanya) felolvasóestélyt rendeznek. Felolvasó Buchinger Mánóé Budapestről Számos látogatást kér a rendezőség.

— Anyakönyvi hírek. Házasságot kötöttek: Fazekas Bálint Erdei Juliánával, Janovics Sándor Varga Mariskával, Suhajda Mihály Józ Erzsébettel. — Elhaltak: Almássy Erzsébet özv. Ágoston Pálné 65 éves, Pap Bilit 16 éves, Brutyó Veronika 68 éves korában.

Öngyilkos katonaszökevény.

Rajtaütöttek a csendőrök, a dezentor erre agyonlötte magát.

Halálos tragédia játszódott le a napokban egyik közeli községben. A tragédia fiatal áldozata egy körmeneti honvéd, aki megszökött a kaszárnyából s mikor a csendőrök ráakadtak, agyonlötte magát, nehogy a haditörvényszék elé kerüljön.

Szobocsán István 22 éves legény előbb Körmenen, majd Nagy-

kanizsán a honvédségnél szolgálta katonáveit. Nemrég valami szabálytalanságot követett el s e miatt a hadbírótság elé került volna. Ettől való félelmében a legény megszökött. Két hétig bujdosott a környéken s ez alatt rettenetes szenvedéseket állt ki a hideg és az éhség következtében.

Vasárnap teljesen lerongyolódva, kiéhezve megérkezett falujába a szülői házhoz. A csendőrségnek tudomására jutott a dezentor katoná megérkezése és Szobocsán meglepte az apja házában Szobocsán az utra néző ablakon meglátta a közeledő csendőröket és magára záta az ajtót. A csendőrök zörgettek, de a legény nem engedte be őket.

Egyszerre lövés zaja hallatszott ki a szobából. A csendőrök benéztek az ablakon és akkor látták, hogy a katoná földön fekszik a kezében még füstlögött a revolver. Rátörték az ajtót, de már nem lehetett rajta segíteni. A golyó a halántékán hatolt be és azonnal megölte.

Az öngyilkos katonaszökevényt tegnap temették el.

Kegyetlen rablógyilkosság.

Elfogták a gyilkost.

Egy alattomos utonálló, rablógyilkosságot követett el a Nagyráskai és Vaján között levő Tusa patak hídján.

Pataki Ferenc szolnocska jómódu kőmives mester munkát vállalni ment Nagyráskára.

Vaján és Nagyráska közötti uton meglátta őt Szerbin Mihály az ut mentén fekvő csöszházból.

Miután tudta, hogy Pataki valgyonos ember azt hitte, hogy most is lesz nála pénz és elhatározta, hogy elrabolja tőle még gyilkolás árán is.

Magához vette baltáját és megszökött Patakit, akivel együtt ment a hidra, mert a hid karfáján 5 helyen baltától eredő friss bevágás látszik. A gyilkos szinte előre próbálgatta hogy elég erős lesz-e a balta.

A hid közepén szembe fordult áldozatával és a baltával egy erős ütést mért annak homlokára, mire az eszméletlenül hanyattesett.

Majd átkutatván áldozatát pénzt nem talált, de kezébe akadván annak revolvere, abból pontosan a balta által okozott sebbe lőt, mint azt a boncolásnál megállapították.

Az arra jóró emberek látván a hullát rögtön értesítették az újhely csendőrséget.

A csendőrség rögtön megkezdte a nyomozást és először a közelben levő csöszház lakóit, Szerbin Mihályt és feleségét hallgatta ki. Szerbin és a felesége ellentmondásba keveredtek és a csendőrség észrevette azt is, hogy Szerbin jobbkezén épp úgy mint az áldozatén kocsikegcs szerű anyag van és melyet Szerbin ép le akart mosni. Sőt egy erdőszélnél is találtak a csöszházba, melyen friss surolás nyoma látszott.

A kihallgatott emberek is terhelően vallottak Szerbinre, amennyiben egyértelműleg azt vallották, hogy a kérdéses időben senkit sem láttak az uton.

Szerbint ezen gyanukok alapján letartóztatták és beszállították az újhelyi ügyészség fogházába.

Naponta friss pörkölt kávé.

ÚJ FÜSZER- ÉS CSEMEGE ÜZLET.

Tisztelettel értesítjük a n. é. közönséget, hogy folyó hó 15-én főterem a Böhm házban (megyeház és a Makói takarékkal szemben) a mai kor igényeinek megfelelő fűszer, csemege, bor és ásványvíz kereskedést nyitottunk, hol csakis elsőrendű friss árukat: cukrot, kávé, rizst, hüvelyeseket, teát, rumot, cognacot, likőrt, pezsgőt, bort, mindennemű sajtokat, halakat stb. bocsájtunk a nagyérdemű közönség rendelkezésére a legszolidabb és pontos kiszolgálás mellett.

Naponta friss prágai sonka és főlvágottak.

A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kérve vagyunk Tisztelettel

Tengerics és Igaz.

Pezsgők, angol rumok, friss cognacok.

A szőlő és gyümölcsök.

Friss töltésű ásvány és gyógyvizek.

Zeitler Rudolf és társai gőzmalom és jéggyár részvénytársaság Makó.

Ajánlja elsőrendű minőségű lisztjeit, korpát, dercét, magdarát, tengeri darát és kását, valamint

fűszereket a legolcsóbb napi áron.

Detailelárusítás malmi üzletben, színházzal szemben, Ott Károllyal szemben és a Takarékné épületben levő üzletekben.

Vámörzés és csere a legjutányosabban eszközöltetik.

Sertés perzselésre száraz szalma, apró-jószágnak és soványdisznónak kifőzött törköly a legolcsóbb árban kapható
IRITZ SAMUEL özv. CÉGNÉL.

Hagymaföld, szabad gyökér és dinnyének, valamint herének alkalmas föld, Sack-ekével felszántva kiadó Iritz Miksánál.

Kiadó üzlet, esetleg műhely helyiség

Leipnik Sándor borkereskedése mellett.

Értekezni lehet IRTIZ SÁMUEL ÖZV. cégnél.

Rendkívüli feltűnést keltenek Pártos E. és Társa áruház

ujjonnan bevezetett áru, eddig nem létezett olcsó árai.

Női himzett ingek	1 korona 98 fillér.
Női háló kabátok	1 " 98 "
Női háló ingek	1 " 98 "
Női nadrágok schiffonból	1 " 98 "
Női nadrágok pargetből	1 " 98 "
Diszes párnák	1 " 98 "
Schiffon alsók	1 " 98 "

Bluzok, aljak, pongyolák, reform ruhák, kosztümök, leány ruhák, leány és női felöltők, női kalapok, eredeti párisi modellek.

Gyászáruban állandóan nagy választék!
Valódi szörme gallérok, muffok kizárólagos raktára.

Tévedések elkerülése végett gyász esetekben tessék közvetlenül jelzett címhez fordulni s bevásárlásait ott eszközölni.

„ÓRANGYAL” disztemetkezési vállalat.

Makó, Főter. Kenyérpiac, Tókey-féle házban

Makó város és vidéke legszolidabb, legmegbízhatóbb, modern disztemetkezési vállalata. Mint mindig, ezután is legfőbb igyekezetem t. vevőimét szakszerű, szolid kiszolgálásban részesíteni a legnagyobb pontossággal, utólérhetetlen olcsó áron. Vállalatomat ismételten tetemesen megnagyobbítottam, nem kíméltem sem költséget, sem fáradságot a

legnagyobb raktárt létesítettem a temetkezéshez tartozó mindennemű kellékekből,

szem előtt tartva a kor kívánalmait, miáltal abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy úgy az egyszerűbb, mint a legmagasabb igényű izléseket is páratlan, pompás díszszel, a legnagyobb megelégedésre szolgálhatom ki. Az én olcsó áruimmal és pontos kiszolgálásommal nem versenyezhet senki. - Továbbra is ajánlom magamat a n. é. gyászoló vevőközönségnek szíves jóindulatú pártfogásába, vagyok mély tisztelettel:

ÖZV. GYURIK LAJOSNÉ

az „Órangyal” disztemetkezési vállalat tulajdonosa. - Hullaszállítást és exhumálást az ország bármely részéről elvállalok.

Előforduló gyász esetekben csakis meghívásra megyek ki házhoz.

A Társaskocsi vállalat értesítése az utazó közönséghez.

Értesíti a társaskocsi vállalat a t. utazó közönséget, hogy a mai naptól kezdve és mindenkorra a viteldíjat tetemesen leszállítottuk és pedig:

Az aradcsanádi v. állomásig vagy vissza 12 fill.
Az újvárosi szakasz az ártezi kútig 12 fill.
Az újvárosi áll. vagy vissza 24 fill.

Bérletjegy 15 merethez 1 kor.
50, 30 menethez 3 korona.

Tisztelettel:

a Társas-kocsi vállalat.

A Gróf Vay utcában Tráyer-ház igen ked-féle hűz vezető fel-tételek mellett ELADÓ.

Értekezhetni a

Makói takarékpénztárnál.

Szép kajszin baraczkfák, Kecskemét diadala!

Szép és nagy fajta gyümölcsöt termel, bő termő fajta. Szilva alanyra oltva.

Kapható: IRTIZ MIKSÁNÁL.

LEGJOBB LIKÖRÖK ÉS RUM

készíthetők házilag a CSILLAG-ESSENCIÁKKAL

a hozzájuk mellékelt készítési utasítás szerint. Egy üveg kivonat ára 50 fill. Kapható egyedül

POPPER GYULA

DROGÉRIÁJÁBAN

MAKÓ, Főtér.

Ezen essenciák-
ból készült rum
és likörök jó-
ságuk, ízük és
finom aromájuk
folytán a legma-
gasabb körök-
ben is hívekre
találtak.

Kapható következő fajokban

Absinth	Kávé
Allasch kömény	Maraichino
Angol keserű	Meggy
Anisette	Monta
Ananász	Narancs
Cacao barna	Ózsi barack
Chartreuse	Rosztosin
Császárkürtezőld	Róza
Curacao	Vanília
ajszin	

ÜZLET ÁTHELYEZÉS.

Tisztelettel értesítjük a n. é. közönséget, hogy
szabó üzletünket

a Makói Takarékpénztár épületéből a zöldpiacra (Endrei Márton üzlete mellé) helyeztük át hol raktáron tartunk bel- és külföldi szöveteket nagy választékban, Saját készítésű kész férfi és gyermekruhákat. Külön mérték- osztály magyar és német szabóságra.

Vevőinket szolid és pontos kiszolgálásról bizto-
sítjuk. Teljes tisztelettel

Faludy Imréné és társa
férfi szabó.

ÚJ NŐ KALAPTEREM MAKÓN

Tisztelettel értesítem Makó város nagy-
érdemű hölgyközönségét, hogy március
hó 15-én a Főtéren, Urbán István házában

NŐI KALAPTERMET NYITOK.

Felhívom a n. é. makói és vidéki hölgy
közönség becses figyelmét, hogy kalap
termemben o-o o-o c-o

DUSKÉSZRAKTÁRT TARTOK

a legújabb divatú s legkényesebb iz-
lésnek megfelelő készárukból és formák-
ból, melyekből a o-o o-o o-o

LEGNAGYOBB VÁLASZTÉK

áll a n. é. hölgyközönség rendelkezésére. — Midőn
mindezekre felhívom a n. é. hölgyközönség figyel-
mét, kérem megtisztelő megrendeléseiket és me-
bizásaikat, melyeket postán és a legkifogástalanab-
bul teljesítek. — Magam és kalaptermem a n. é.
hölgyközönség jóindulatába ajánlom

Kiváló tiszteltettel.

özv. Kelemen Sándorné Weisz Rózi.

Tanulóányokat felveszek.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget tiszte-
lettel értesíteni, hogy Nagy István ur saját házában
(Dessewffy-tér 7. szám alatt) levő

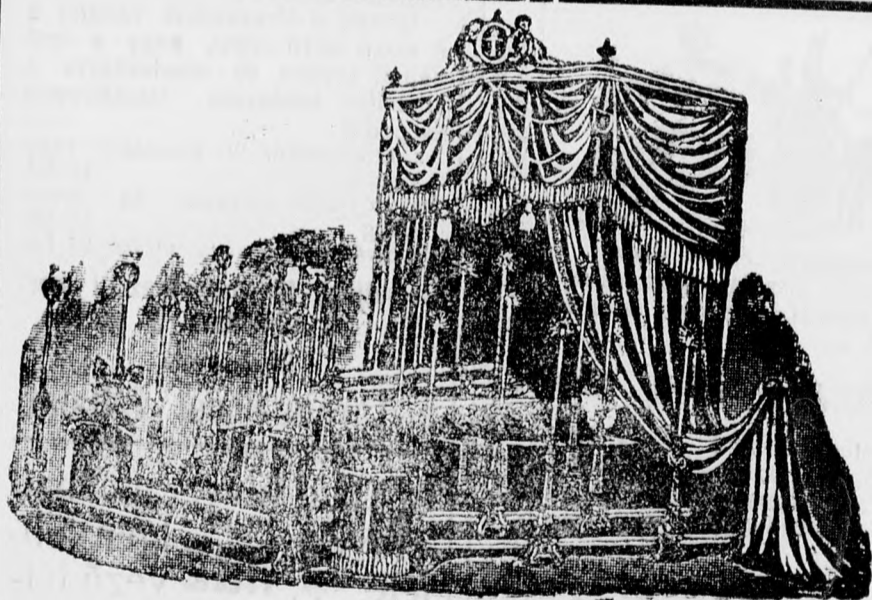
czipész üzletét

átvettem és azt a mai kor igényeinek megfelelően ren-
deztem be és ezáltal abban a kellemes helyzetben vagyok,
hogy minden e szakmába vágó munkákat a legkényesebb
igényeknek megfelelően a legolcsóbban készíthetek.
Együttal van szerencsém tudatni, hogy mindennemű
férfi, női és gyermekcipőket raktáron tartok és azt olcsó
áron árusítom.

A n. é. közönség szives pártfogását kérve, tisztelettel

BÁNSZKY TAMÁS.

Egy fiu tanulónak felvétetik.

ÉRTESÍTÉS!

HORVÁTH NÁNDOR-féle

disztemetkezési vállalatot MAKÓN Szegedi-utca
==== (GLÜCK-FÉLE HÁZBAN) ====

édes atyám megvette és annak vezetésével engembizott meg.

Temetéseket a legegyszerűbbtől a legdiszesebb
pompa-diszostályig pontos és megbízható kegye-
lletteljes kiszolgálással rendezek.

Hullaszállítást és exhumálást bárholnan bárhová
pontosan és legszolidabb árak mellett eszközölöm.

Nagy választékban tartok raktáron különféle szi-
vezésű érc, tölgy, brillantin, köves, nikkel, selyem, bársony és selymezett brokáttal átvont, valamint

minden színezett festésű fakoporsókat.

Kész szemfedők, halotti köntösök és sirkoszoru szallagok stb. Tölgyfa fejfák és jelző sirkeresztek.

Sirkoszoruk érc-, élő- és művirágokból 70 fillértől kezdve.

Diszgyászokcsijaimat és délszaki növénydiszítést teljesen díjtalanul bocsájtom a nagyérdemű gyá-
szoló közönség rendelkezésére, ugyszintén ravatalozást díjtalanul végzem.

Céлом az, hogy a nagyérdemű közönséget meggyőzzem üzletem szakszerű és legszolidabb alapon való vezetéséről és ezáltal
a nagyérdemű gyászoló közönség teljes bizalmát mindenkorra megnyerjem.

Magamat a n. é. közönség nagybecsű pártfogásába és jóindulatába ajánlva, vagyok kiváló tisztelettel **MOLNÁR KÁROLY**
Temetések felvétele éjjel Andrassy-u. 4. sz. (ev. ref. ó-templom mellett.) a Horváth Nándor utóda cég
vezetője.

Kettős rablógyilkosság Izsákon.

A Kurjantó-tanya titka.

Az izsáki csendőrség arról értesítette tegnapi délután az államrendőrséget, hogy az Izsák község határában levő Kurjantótanyán március 11. és 12-ike között levő éjszakán meggyilkolták és kirabolták Tardy János gazdálkodót és a feleségét. Az öreg házaspárt rettenetes kegyetlenséggel ölte meg a rablógyilkos.

Azt is elmondta a csendőrség jelentése, hogy a rablógyilkosság elkövetésével egy szintén öreg embert, a hatvankétéves Szabó Jánost gyanúsítanak. Szabó János az ugynevezett vén betyárok gárdájába tartozik és rablás meggyilkosság miatt is fegyházat állt már nem egy alkalommal.

A rendőrségen Tólos és Bergendi detektíveket bízták meg Szabó János kinyomozásával és a két detektív tegnap rátalált az öreg Szabó Jánosra. Ott állt az öreg egészen nyugodtan, a mikor a detektívek megszólították és megkérdezték az izsáki gyilkosságra vonatkozólag.

— Azt se tudom, merre van az az Izsák — válaszolt az öreg.

— No talán majd mégis csak kiderül, hogy ismeri Izsákot — válaszolták a detektívek és az öreget bevitték a főkapitányságra.

Itt megmotazták és — bár semmiféle keresete nem volt — mégis ötvenkilenc koronát találtak nála, amelynek eredetéről nem tudott felvilágosítást adni. Alibit egyáltalán nem tudott bizonyítani sem a gyilkosság előtti, sem az utána való napokra nézve, de konokul tagadja, hogy ő lenne a keresett rablógyilkos s egyre azt hangoztatja, hogy nem is tudja, merre van Izsák.

A detektívek azonban kikutatták, hogy az öreg Szabó Jánosnak mégis csak van valami fogalma arról, hogy merre van Izsák. Kiderült ugyanis, hogy a Gizella-ut 24. szám alatt lakó Molnár Ferenc kocsmáros rá akarta venni, hogy menjen vele Izsákra, ahol valami pénzért olcsó bort fog neki szerezni. Molnár már hajlandó is lett volna elmenni vele Izsákra, de mikor megkérdezte tőle, hogy merre van Izsák, az öreg így felelt:

— Kelenföld felé megyünk. A kocsmáros erre gyanút fogott és nem ment el az öreggel Izsákra. Az öreg Szabó János azonban mégis elment Izsákra és ott elkövette a kettős rablógyilkosságot.

A rendőrség az öreget őrizetben tartja.

Marhabórt, lóhórt, borjubórt, juhbórt, csikóhórt és mindenfajta nyers bőrt veszek a legmagasabb napi árrban.

Löwenstein Ármin

Deák Ferenc-utca 48. szám, Fácakal-téle bormérés mellett.

Földeladás. Az Ó-szegedi országot mellett lévő Szilágyi-féle 100 kishold szántóföld kisebb-nagyobb parcellákban természetesen vagy anélkül szabadkészből eladó. Értekezhetni lehet Diósszilágyi Jánossal és dr. Diósszilágyi József ügyvéddel.

IRODALOM

Pesti Hirlap. Magyarország legnagyobb és legelterjedtebb lapja az új negyedév küszöbén előfizetésre hívja fel a magyar olvasóközönséget. A Pesti Hirlap minden irányban független és radikálisan ellenzéki újság. Napról-napra a legnagyobb terjedelműben, vagyis legdöbbenetesebb tartalommal jelenik meg; naponként 12-24 oldalal is többet ad, mint más lapok; járata téhat, egyetlen előfizetési ár mellett, legelőnyösebb. A Pesti Hirlap munkatársai ezidőszent hazánk legkedveltebb és legelső írói és publicistái. A Pesti Hirlap ma kétszerte annál Magyarország legelőnyösebb lapja, mert példányszáma (hétköznapiakon 120 ezer, vasárnapokon 160-170 ezer) a legelőnyösebb boulevard lapokét is felülmúlja. A Pesti Hirlap előfizetési kedvezményes áron rendelhetik meg a Divatszalon című pompás divatlapot. A Pesti Hirlap új előfizetői, akik legalább egy negyedévre fizetnek elő, kívánatra megkapják, míg a készlet tart, ingyen a Pesti Hirlap nagy képes naptárát 1914. évre, 45 fillér portó beküldése ellen. A Pesti Hirlap előfizetési ára egy óra 2 kor. 40 fill., április-juniusi negyedévre 7 korona. A Divatszalonnal együtt negyedévre 9 korona 50 fillér. Az Érdekes Újsággal együtt 9 korona 80 fillér. Kiadóhivatala, hová legelőnyösebb postautalványon beküldeni a pénzt: Budapest, Váci-körút 78 szám alatt van.

REGÉNY.

Egy világváros rejtelméi.

(414)

57. fejezet.

A bukott jelölt haragja.

— A hamis ezresekkel, uram, a hamis ezresekkel még nyakát szeghetem önnek, érti?

— Derecskey, egy szót sem többet erről, különben holnap kinyújtatjuk.

— Tehát igaz?

— Micsoda?

— Önnek része van a hamis ezresek fogalomba hozásánál?

— Ki mondta ezt?

— Az ön fenyegetéséből következtetem.

— Ne legyen gyermek! nevetett Szappanos, de meglehetősen fanyarul. Nekem nincs szükségem hamis bankó csinálók szövetségére.

— Akkor adjon nekem felvilágosítást arról, hogy...

Szappanos kimutatott az ablakon — látja milyen sebesen maradnak el mögöttünk az egyes tárgyak...

... Gyorsvonaton vagyunk, s ha ön felvilágosítást kér, megadom... Kidobom az ablakon...

— Ugy!

— Ugy ám!

— Tiszta lelkiismeretű ember ilyesmit nem ereszt ki a száján.

— Ne gyanúsítson kriminális dolgokkal, mikor a bukásom után is barátja akarok maradni.

— Jól van, nem gyanúsítom, hiszen lesznek nekem adataim is. Beszéljünk másról.

— Ideje, hogy másra tereljük a szót.

— Például sziveskedjék megmondani, mit keresett ön a múlt éjelen a balázserdői páskumon, az ér mellett?

Szappanos elvörösödött.

— Én? kérd megütöközve.

— Nem is én jártam ott.

— Téved, kedves barátom. Én

ki sem mozdultam a kastélyból

addig, míg az utcán MoniLaczit Piroskával meg nem pillantottam.

— Bocsánat, Szegfi ur, ön nem mond igazt.

— Becsületesem...

(Folyt. köv.)

A Lonovics-sugáruton levő öt és fél kislánc

gyümölcsösöm,

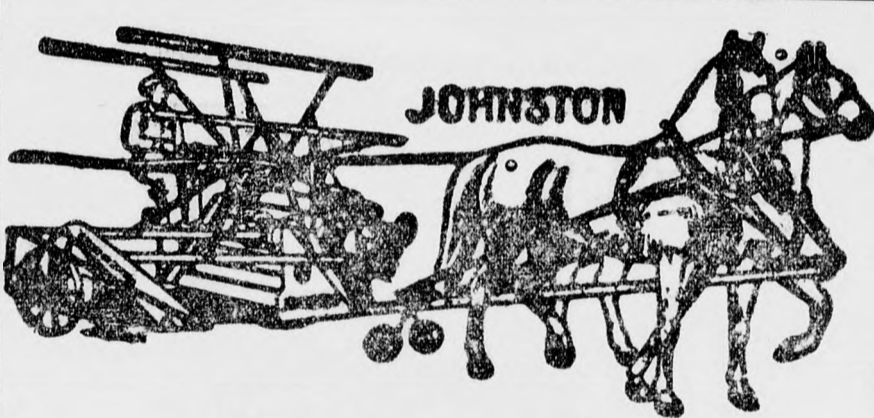
mely házhelyeknek nagyon alkalmas, kedvező fizetési feltételek mellett eladó. Dr. Kiss Pál.

Ószentlőrincben, kocsint mellett levő öt

kislánc hereföldem

ezidei kaszálásra haszonbérbe kiadó. Dr. Kiss Pál.

Szülőkarónak, korlátoknak, oszlopnak, esetleg bogárnak akácfa kapható Iritz Miksánál.

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém a t. gazdaközönség becses tudomására hozni, hogy Szent János-tér 20. szám alatt (saját házamban)

GAZDASÁGI GÉPRAKTÁRAMBAN

a legújabb modellű eredeti

JOHNSTON kévekötés aratógépek már megérkeztek és azokat a legelőnyösebb árrban bocsájtom nagybecsű vevőim rendelkezésére.

Johnston-féle aratógépek Makón és környékén több mint 300 gazdánál működnek, azok legnagyobb megelégedésére, ami fényes bizonyítéka az aratógépek kifogástalan voltának, ugyisintén már megérkeztek a legújabb négyzetes kukorica ültetők is. — Ugy az aratógépek, mint a kukorica ültető gépek állandóan teljesen felszerelve vannak raktáron. Fontos még az, hogy aratógépek részei nálam egész éven át kaphatók. A legsürgősebb munkaidőben sem történik az aratásnál fennakadás. — Raktáron tartok kitűnő Sisal-féle kévekötés zsinógot, elsőrendű gépolajat, Bacher-féle ekéket amerikai tükörcél kormánylyal, Imperátor műtrágya és magvető gépeket, saját találmányu vessző utanzatu vas-pálcás boronákat, répa és szecsavágókat. — Együttal bátorodom a t. gazdaközönség figyelmét felhívni a legmodernebb gépekkel és számszámokkal felszerelt gépjavitó műhelyemre, ahol mindennemű javításokat a legszakoszerűbben, jutányos áron készítek autogén hegesztő géppel a legkomplikáltabb munkákat végzem. — Vizvezeték és fürdők teljes berendezését jutányos áron vállalom. — Magamat a n. é. közönség szives pártfogásába ajánlva, maradtam kiváló tisztelettel

LIPTÁK BÉLA mezőgazdasági gépraktára és javító műhelye Makó, Szent János-tér 20. ujszám.

Saját készítésű szabadalmazott hagymakapák állandóan raktáron.

Részletfizetési kedvezmények.

Telefon szám 126.

Kitünő minőségű
horgosi rizling és siller borok
kaphatók a

KORONA - DEPÓBAN.

50 liter vételnél óriási árkedvezmény. Ajánlja saját termésű tiszta szilvóriumát, törköly és barack pálinkáját. Egyletek a március 15. bankettekre kitünő siller borokat kaphatnak jutányos áron.

Földeladás.

Makótól 25 km.-re állami csinált ut mellett 100 kat. hold prima szántóföld tanyapületekkel kisebb vagy nagyobb parcellákban jutányos áron, kedvező fizetési feltételek mellett eladó. — Felvilágosítást ad

Dr. Stentzky József
ügyvéd Makón, Főtér.

Gummi óvszerek

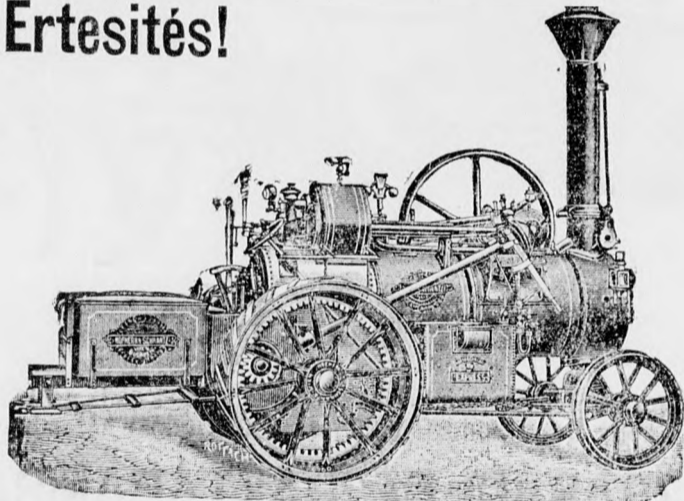
a legbiztosabb vegytiszta francia, angol és amerikai gyártmányú különlegességek. Gummi hólyag 12 drb finom minta, kisebb 2 K. 12 drb finom minta, nagy 2-40 K. „OLLA” különlegességek urak részére. (Conj dome) Roulé-nak is nevezik. Prima tucattja 4 K. Extrafinom tucattja 6 K. Superfinom tucattja 8 K. Mintagyűjtemény célszerű összszeállításban 12 drb 4 K. 25 drb 8 K. Sérvtörő angol acélrugóval, drbja 4 6 és 10 K. Suspensor (heretartó) drbja 50 fill., K., 1 K. 60 fill. és 2 K. Dianaöv (havítaj ellen) 6 drb betéttel, drbja 5 és 7 K. Irrigátor teljesen felszerelve 3 K. 60 fill., 4 és 5 K. Uterus spray női különlegesség 10 K.

PESSÁRIUM OCTUSIV (orvosi rendelésre) 5 koronától 15 koronáig T eljes szavatosság. A nem megfelelők kicserélése.

CSILLAG DROGÉRIA
MAKÓ, FÖTÉR.
TELEFONSZÁM 133.

Értesítés!

Van szerencsém a t. gazdaközönseget értesíteni, hogy mindig a legjobbat keresve, a tényleg legjobbnak ismert

Hofher-Schranz és Cayton-Schuttleworth

mezőgazdasági gépgyárak képviselőjét átvettem. — Ismert dolog ugyanis, hogy ezen egyesült két gyárnak gyártmányai minden gazdasági gépekben, különösen pedig

CSÉPLŐGARNITURÁKBAN

első helyen áll. EXPRESS és COURIER magánjáró mozdonyai valamint a legmodernebb célszerű utításokkal bíró cséplőszekrényei ugyjóság, mint megbízhatóság tekintetében utólrhetetlenek. Saját érdekét szolgálja tehát azon gazda, aki ily szükségleténél bizalkmmal hozzám fordul, mivel ezek beszerzésénél a legmesszebbmenő előnyöket biztosíthatom részére. Az eredeti

SACK RUDOLF TÜKÖRACÉL EKÉKET,

valamint DEERING aratógépeket változatlanul tovább vezetem, amelyeknek tavaszi szállítmánya már megérkezett és a legnagyobb választékban áll t. vevőim rendelkezésére. Mindennemű gazdasági és hágyamkerteszeti gépek dus raktára. Tisztelettel:

KUCSES KÁROLY

MAKÓ, SZECEDI-UTCA.

Ha nyomtá ványra van szüksége,
rendelje meg a „Makói Független Ujság” kiadóhivatá lába n

Nyomatott a „Makói Független Ujság” villanyerőre berendezett gyorsatóján Makón.

OROSHÁZI kenyérsütőde

A FÖTÉREN Dr. Dózsa
Simon ügyvéd ur házában

márc. 19-én megnyilt

ahol tiszta komlóval készített
„SZARVAS” védjeggyel ellátott
kenyér a nap bármely idején
frissen szerezhető be.

A fogyasztó közönseg b. pártfogását kéri

Zeitler Gusztáv és Társa.

Kölcsönt keresők figyelmébe!

Értesítem az iparos, kereskedő és gazdaközönseget, hogy hosszas utánjárásra sikerült több pénzintézet vezérképviselőt megnyernem, amely kedvező feltételek mellett nyújt kölcsönt a hitelt igénylő közönsegnek. Tekintve, hogy a mai súlyos gazdasági helyzetben még tulmagas kamatláb mellett is eisőrendű banitások válalalotok is csak alig kaphatnak kölcsönt, a helyi pénzpiaccon jó szolgálatot vélek teljesíteni, amikor a legkisebb összegtől bármily összegig előnyös feltételel kölcsönt tudok szerezni. Hosszas működésem, melyet a pénzkölcsönök megszerzése és közvetítése terén eltöltöttem és e működésem alatt szerzett jó hírnevem garantálják, hogy ezen a téren a jövőben is a közönseg érdekében és a legjobb eredményei működöm.

Tisztelettel

KENYERES IZSÓ

bankirodája Uri-utca (Böhm ház).

Skopál Ödön

üveg- és porcellánkereskedő Makó, Fötér
(Böhm ház.)

Megérkeztek a legujabb villamos csillárok, asztali-, fall-, függő petróleumlámpák, étkező-, kávé- és teáskészletek, mosdókészletek, alpacka- és diszműáruk, valamint egyéb itt fel nem sorolt áruk, melyeket elismert olcsó áron árusítok.

Lakodalmi ajándékok eddig nem létezett választékban olcsón.

Saját érdekében áll mindenkinek, hogy olcsó árainról

o o o meggyőződést szerezzen. o o o

Ha sikeresen akar hirdetni, hirdessen a
„MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG”-ba.